

POUČROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 5. června 1907.

Ročník XXXVI.—Číslo 45.

Zprávy americké.

Bahno v San Francisku.

Veliké vzrušení vyvolalo v San Francisku obžalování některých boháčů, kteří obvinění jsou z uplácení městských úředníků. Dne 25. května měli se všichni obžalovaní dostavit do síně soudce Coffey a složit za sebe záruky. Četní milionáři, předsedové a místopředsedové velkých kapitalistických společností dostavili se, doprovázeni svými právníky na místo určené. Soudce Coffey diktoval jim záruky, jež byli nuceni složit, aby do té doby, než s nimi zaveden bude soud, mohli být na svobodě. Záruky ty dohromady činí slušnou sumu, přesahující půl miliónu. První dostal se místopředseda Pacific Telephone & Telegraph Co., Louis Glass. Těž obviněn byl z uplácení dvou členů městské rady a byl nucen složit za sebe záruku \$20,000. Po něm dostal se předseda Spojených Společností pouličních drah, P. Calhoun s několika úředníky této společnosti, jímž klade se za vinu, že podplatili 13 členů městské rady a mayora Schmitze, aby docílili výsady ku změně lanového systému pouličních drah v elektrický systém. Mimo to dostal se W. H. Crocker, předseda National banky a H. T. Scott, místopředseda Pacific States Telephone & Telegraph Co., a mnoho jiných. Přes padesát zárukových listů podepsal soudce Coffey, než ohlásil, že všichni obžalovaní se dostavili. Nejspoději dostal se mayor Schmitz, který složil za sebe záruku 16,000 dolarů.

Dráhy propustí mnoho dělnictva.

Velké železnice, které ústí do Chicaga, dorozuměly se v těchto dnech na tom, že do 10. června t. r. propustí ze svých služeb 50,000 dělníků a snad i více za tím účelem, aby docílena byla úspora a zlepšení služby. Železnice obvykle v čase, kdy doprava nákladů poněkud ochabne, tedy na počátku léta, propouští dělnictvo, ale tak značný počet dělnictva nepropustí dráhy ani v čase paniky v roce 1893. Dráhy New York Central a Pennsylvanská nařizují toto již vydaly a ostatní dráhy budou je následovat. Na svoji omluvu uvádějí dráhy, že v čase zvýšené činnosti byly nuceny najmouti veliké množství lidí, kteréžto množství stává se nyní nepotřebným a poškozují pravidelnou službu. Budou-li přebytečné síly propuštěny, služba tím velice získá, neboť nyní přý překáží jeden druhému a jsou z toho jen zmatky. Ovšem toto je jenom výmluva. Zdá se pravděpodobnějším, že dráhy chtějí se na lidi mstiti za to, že nabíhal na přísnejší kontrolu drah a na snížení sazeb dopravních a osobních. Dále doufají dráhy, že hromadným propuštěním dělníků zabrání stávkám. Chystané propuštění vzbudilo v řadách dělnictva pochopitelný rozruch.

Slováci američtí utvořili svoji Národní radu.

V neděli, dne 26. května, uspořádali američtí Slováci v Clevelandě, O., velký národní kongres, na němž založeny byly "Slovenská

ská Liga" a "Národní Rada" ku soustavnějšímu hájení práv bratrského národa slovenského. Cítíme vždy upřímnou radost nad takovým zdravým slovenským projevem, tím spíše, že jich u nás bývá nemnoho. "Slovenský Denník" o zdařilé schůzi této píše: "Veliká národní manifestace, které jevištěm byla síň Grays' Armory v Clevelandě, O., minulý neděle, stala se památnou nejen svou majestátností, ale zvláště tím, že utvořily se "Slovenská Liga" a "Národní Rada". Nebylo snad dosud pro slovenský národ tak významného dne, jako byl tento. Všechny slovenské národní organizace podaly si v tento den ruce, bratrsky objaly se a učinily usty svých hlavních vůdců slib, že na jednotné, svorné, společné národní práci budou bráti podíl svorně a družně. Všechny slovenské národní organizace, jak mužské, tak i ženské spojily se v jeden celek k dosažení lepší budoucnosti ve vlastních zájmech. Tento celek bude se jmenovat "Slovenskou Ligou" a její členy, jak už uvedeno, budou všichni údové a údkyné slov. národních organizací. Vedení Slov. Ligy bude v rukou Národní Rady, v které soustředěny budou všechny národní práce. Slovenské časopisy přislíbily všecku pomoc!" Jsme přesvědčeni, že při známé slovenské obětavosti a neúnavnosti Národní slovenská rada dodá se pěkných úspěchů. I před námi leží cosi podobného. Jedná se o zřízení zahraničního odboru Národní rady české. Bude v nás tolik obětavosti a tolik nadšení, jako u bratrů slovenských? Dočkáme se tak svorného všech přiložení rukou k dílu? Budeme i my těšiti se z výsledků svorné práce ku prospěchu společnému?"

Krajanka zavražděna.

V hotelu Luna Park, č. 2108 Woodland ave., v Clevelandě, O., vlastněném Čechem Vác. Štědrónským, spáchána byla v neděli dne 26. května o 10. hodině dopolední vražda. Wm. H. Brown, vysloužilý z války španělsko-americké, pohrozil zastřelením Štědrónskému, místo jeho však chladnokrevně zastřelil manželku pí. Mary Štědrónskou, starou 31 let. Vrah je v rukou spravedlnosti. — Brown kdys poděkoval u Štědrónských a byl i v okolí známou osobností. Jelikož vrátil se z války s chatrným zdravím, spolková vláda vyplácela mu pensii, již pravidla prochlastal. Poslední dobu zaměstnán byl co zvláštní policista v Luna parku. Na bytu a stravě byl u Štědrónských. Před dvěma týdny vydušil se od Štědrónského revolver, jež přý potřeboval ve službě pro jistotu. Slíbil vrátit zbraň jakmile po obdržení služného koupí revolver, ale na slib zapomněl. Téhož dne přišel do služby opilý a počínal si vůči návštěvníkům parku tak policejtsky, že okamžitě byl ze služby propuštěn. To jej žralo. Jako všichni slaboši hledal útěchy v chlástu. V sobotu večer přišel k Štědrónským v takovém stavu, že odepřel jej do bytu vpustit. Brown přespál u známého. V neděli dopoledne přišel do restaurantu v náladě divoké. Poručil si nápoj a když Štědrónský rozhodně odepřel, Brown prohlásil, že "urazí

mu palici". Štědrónský telefonicky dožádal newburského maršála o posláni policisty, který měl zhabit jej nevídaného a zuřivého hosta. Policisty však, jak tomu obvykle bývá, dovolat se nemohl. Brown shledav, že nedostane lihovin, odebral se z restaurantu do kuchyně, kde pí. Štědrónská hněla těsto. Přistoupil k paní a žádal ji, aby podala mu ruku. Paní odepřela, protože měla ruce plny těsta. Brown zaklel, bleskurychle vytáhl revolver a namířil na paní, dvakrát vystřelil z bezprostřední blízkosti. S výkřikem: "Oh, pomoc!" pí. Štědrónská skácela se mrtva. Jedna kulka trefila ji do ruky, druhá vnikla do levé strany prsou a přetala srdeční žílu, takže smrt byla téměř okamžitá. Uslyševše výstřel, vběhli z restaurantu do kuchyně strážník James Wagner, J. Mičkovský z č. 3714 Folson ave. a Josef Bláha, švagr zastřelené. Brown držel je v šachu namířeným revolverem. Takto si je zajistiv, pojednou vběhl z kuchyně na ulici. Zvláštní parkovní policista Nick Bill pronásledoval prehájejího vraha k bytu Petra Nepodala, švakra zavražděné. Odtud Brown spěchal na majetek Ignace Fajrajzla, kde bez odporu zatčen byl Billem a tanním policistou Mastiekem.

Pohřeb paní McKinleyové.

Ve středu minulého týdne odbýval se v Cantoně, O., za účasti státního presidenta Roosevelta, ministra zemědělství Wilsona, ministra vnitra Garfielda, mnoha senatorů a kongresníků pohřeb zesnulé paní McKinleyové, vdovy po prezidentu McKinleyovi. Den před pohřbem byla rakev s tělesnými pozůstatky zesulé veřejně v domě smutku vystavena a tisíc lidí přišly, aby naposled podívaly se na dobrotivou tvář neohé paní, která ve svém životě do dna vypila pohár tragiky. Rakev stála uprostřed veliké světnice a obklopena byla květinami a palmami. Během tří hodin přes 8000 osob různého stavu navštívilo dům smutku. Zesnulá přála si, aby pohřeb byl co možno nejjednodušší. V domě smutku vykonány byly obřady rev. drem. Holmesem a rev. Buntonem dle způsobu metodistické církve. Všechny školy, továrny a dílny v městě ustaly v den pohřbu odpoledne ve své obvyklé činnosti z úcty k zesulé. Pozůstatky zesulé uloženy byly hned vedle rakev McKinleye. Na hřbitově v Cantoně byla právě budována nákladná hrobka, po jejímž slavném vysvěcení budou těla manželů McKinleyových v hrobce této uložena.

Úmrtí starého osadníka.

(Naše původní sdělení.)

Ve středu předminulého týdne zemřel v Clarkson, Neb., jeden z prvních osadníků okresu Colfax a zakladatel městečka Clarkson, krajan Anton Žabka, st. Zpráva o jeho úmrtí vyvolala v celém okolí veliký rozruch, poněvadž zesnulý krajan byl všude velice dobře znám a pro svou upřímnou českou duší velmi oblíben. Anton Žabka narodil se dne 13. června 1838 ve staré vlasti, kde též strávil svá mladá léta. V roce 1861 se oženil a se svou manželkou v lásece a svornosti žil až do své smrti. V

r. 1870 se přistěhovali do Ameriky a nejprve usadili se v Cedar Rapids, Ia., kdež žili po celých pět let. Na to přesídlili se do Neb-rasky, kde usadili se na domovinu, jednu míli západně od městečka Clarkson, kdež žili až do nynější doby. Pan Žabka byl mužem velice vzorným, upřímného srdce a povahy vždy veselé. Zesnulý zanechává zde po sobě mimo truchlé manželky tři syny, Josefa, Antona, Franka a Adolfa, tři dcery, Otylii, Albinu a Emmu. Všechny děti tyto jsou v dobrém postavení. Pohřeb jeho odbýváván byl minulou nedělí na Česko-Slovenský hřbitov v Clarksonu ze síně ZČB Jednoty za hojného účastenství krajanů z Clarksonu a okolí. Pohřební obřady vykonal p. Alois Kořisko z Omahy a p. J. M. Mundil za hřbitovní spolek, jehož zesnulý byl také členem. Pozůstatky rodiny vyslovujeme svoji soustrast. Budiž čest památce zesnulého. A. Bukáček.

Záhadná vražda armenského kněze.

New-yorská policie opětne pilně je zaměstnána vyšetřováním vraždy armenského kněze, který v new-yorské armenské kolonii byl znám pod jménem páter Caspar. Mrtvola Casparova nalezena byla v minulých dnech v domě č. 333 záp. 37. ul. v New Yorku v kufru. Hlava nešťastného kněze přivázaná byla mezi kolena a některé kosti jeho byly zlámany. Má se všeobecně za to, že tu byla spáchána loupežná vražda, neboť měšec, v kterém zavražděný nosil peníze, byl neznámými pachateli vytažen a vyprázdněn. V jizbě, v které mrtvola ona nalezena byla, bydlel před tím dva Armeni, J. Moradian a P. Sakisean, kteří před několika dny odešli z domova a od té doby není po nich ani stopy. Policie pátrá dále též po jistém Sarkis Ermoyanovi, s kterým páter Caspar posledně byl viděn. Až dosud zatčeno bylo několik Arménů, avšak policie myslí, že pravého vraha dosud v rukou nemá. Caspar přišel do Ameriky před 8 lety a tehdy oznámil, že byl tureckou vládou vypovězen. Pocházel z Asie, kdež má ženu a děti. Kněz nebyl bohatým a byla-li vražda spáchána pro loupež, nedostalo se vrahům mnoho do rukou.

Protijaponské nepokoje v San Francisku.

V San Francisku vypukly vážné protijaponské nepokoje. Příčinou těchto nepokojů jest vyhánění dvou bělochů z japonské jídelny. Když běloši z jídelny vyháněni byli, seskupil se kolem této veliký dav lidí, kteří jídelnu napadli a úplně ji zničili. Mimo to zničili i jiné obchody. Japonci vlastněné. Byla povolána policie, která výtržníky rozehnala. Japonci místo aby hleděli vyhnouti se výtržnostem, vyzývavým způsobem dráždili bez toho již dosti rozrušený lid proti sobě. Před několika dny tři Japonci podnikli útok na zubního lékaře H. Hazalu a elektrika R. Meriweathera. Oba kráčeři po ulici Geary, kdež střežili se z několika Japonci, kteří zcela bez příčiny vytáhli nože a zmíněné bělochy nebezpečně poranili. O uzdravení jejich se pochybuje. Útočníci byli lapeni a zahájeno s nimi ihned vyšetřování.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* Státní zákonodárna wisconsin-ská přijala předlohu, již zakazuje se mladým lidem pod 16 letů užívati tabáku v jakékoliv formě.
* Jak se z Washingtonu oznamuje, zrušila vláda dvě vojenské tvrze v Montanu a síce Fort Assiniboine a Keogh. Fort Assiniboine byla největší tvrzi v Soustátí a měla 200,000 akrů půdy. Fort Keogh měla 57,000 akrů.
* Za běžný rok, končící 30. červnem, bude ze Spoj. Států vyvezeno železa za úhrnné ceně \$175,000,000. Roku 1896 bylo vyvezeno železa za \$57,000,000 a v r. 1886 jen za \$16,000,000.
* V severní části Texasu zuřilo v minulých dnech tornado, jemuž padlo za oběť 13 životů lidských a 22 osob poraněno bylo těžce. Škoda, tornadem způsobená, odhaduje se na \$100,000.
* V Hoskins, Neb., zastřelil v minulých dnech Henry Knies, německo-ruský farmář, svého bratra, načež obrátil revolver a sám poranil se tak, že svému zranění za krátko podlehl. Příčinou toho byly neshody mezi ním a bratrem.
* Při srážce vlaků na Cleveland a Southwestern dráze v Elyria, O., dne 30. května, čtyři lidé byli usmrceni a 13 těžce raněno. Přední vůz byl plný výletníků, z nichž téměř všichni byli poraněni. O životě některých raněných se pochybuje.
* Soudce Smith v Sioux Falls, S. D., vyhověl žádosti pí. Emmy Kaufmanové, jež jak známo, byla obžalována z vraždy české dívky, Anežky Podhájské, a přeložil soud její z okresu Minnehaha do okresu Moody. Přátelé obžalované doufají, že v jiném okrese spíše lze doufati v osvobození nelidské této ženy.
* Na výročním banketu židovské dobročinné společnosti, který odbýval se dne 27. května v New Yorku, prohlásil známý milionář J. R. Schiff, že židé, kamkoliv zavítají, jsou všude "požehnáním". Dále prohlásil, že mělo by se pracovati k tomu, aby z velkoměst odvedeni byli židé do jižních krajin, zejména do Texasu, kdež prý by se znamenitě uplatnili.
* V Elmhurst blíže New Yorku zavražděna byla v minulých dnech 15letá A. Staffeldtova, dcera tamějšího zahradníka. Policie zavedla hned pátrání po vrahovi a zatkla jistého Henry Beckera, poněvadž okolnosti tomu nasvědčovaly, že on je oním vrahem. Tento na počátku zapíral, ale když viděl, že zapírání jest marné, přiznal se. Událost tato zejména v New Yorku způsobila veliký rozruch.
* Kliment Maroušek, bývalý účetník Sboru Řiditelů Těl. Jed. Sokol v New Yorku, jenž stihán byl pro zpronevěru obchodních peněz, uznán byl vinným a těchto dnů odsouzen na rok do vězení. National Surety Co., jež za Marouška dala záruku a také plně nahradila Těl. Jed. Sokol zpronevěřený obnos, stihala Marouška od jeho zmizení a prosadila také jeho odsouzení vzhledem k tomu, že mnozí krajané, mezi nimi i starosta Těl. Jed. Sokol, p. Jos. Veselý, přimlouvali se u soudce s ohledem na rodinu odsouzeného za mírný rozsudek.